

Terra Maris- museum voor natuur & landschap van Zeeland

Oostkapelle (ZL)

WAAROM VERDIENT JOUW TUIN DE TITEL 'DE MEEST BIJZONDERE TUIN VAN NEDERLAND'?

Terra Maris, letterlijk land van de zee, is hét museum voor natuur en landschap van Zeeland. Je kunt het Zeeuwse landschap pas écht goed beleven en begrijpen als je er midden in staat. Daarom is in 1995 de tuin van het museum de 'Hortus Zelandiae' aangelegd. Op dit terrein van 2,5 hectare vind je alle verschillende Zeeuwse landschapstypen: een watertuin, een moerastuin, moerustingstuin, een dijkstuin, een duintuin, een akkertuin, een boerderijtuin, een vlindertuin en een insectentuin. Het geheel is aangelegd in een prachtige symmetrische structuur en formele stijl die een eerbetoon zijn aan de rijke tuin- en landschapsgeschiedenis van bijna 750 jaar! De beplanting is grotendeels inheems en een prachtige oase en belangrijk oplaadpunt voor de biodiversiteit.

De lijst van waarnemingen van bijzondere soorten is werkelijk adembenemend, een kleine greep: grote vos; koninginpage; oranjeluzernevlinder; glasvleugelpijlstaart; gaffelwaterjuffer; vroege glazenmaker; gevlekte witsnuitlibel, smaragdlibel; weidebeekjuffer; bijeneter; grote karekiet; kwak; bruine boszanger; zeearend; visarend; pestvogel; roerdomp; grote zaagbek; bokje; Europese kanarie; nachtegaal; beflijster; morinelplevier; middelste jager; ransuil; kerkuil; zomertortel; bladkoning en nog veel meer..

Naast inheemse planten is er ruimte voor de stinzenplanten die zich hier ook in het wild hebben gevestigd dankzij het kasteel en de vele buitenplaatsen die zich bevonden op Walcheren rond 1750. De tuinen zijn het hele jaar door een genot om te bezoeken voor jong en oud, in alle rust of tijdens een van de talloze activiteiten die Terra Maris hier organiseert. Zo brengen we onze liefde voor de Zeeuwse natuur, landschap én rijke cultuurhistorie over. We planten zaadjes van verwondering, kennis, liefde en respect voor de natuur bij onze bezoekers en bezoekertjes die deze met zich meenemen en doorgeven.

AUTHENTICITEIT

Het museum is gevestigd in de oude orangerie en koetshuis van Westhove. Dit landgoed ligt in het natuurgebied De Manteling. De oudste beschrijvingen van het kasteel komen uit 1277 en van de tuinen uit 1550. Deze behoren tot de oudste formele tuinen in Nederland. Helaas ging er in de afgelopen eeuwen veel verloren. In 1995 blies het ontwerp van landschapsarchitecten Bosch en Slabbers de tuin nieuw leven in. De symmetrische indeling, met lindeboom lanen en zichtlijnen, geeft de tuin weer een formele structuur. De kern van de tuin is een groot vierkant. Vier rechte paden en een cirkelvormig pad verdelen het vierkant in 9 vakken. Elk vak bevat een thematuin met een typisch Zeeuws landschapje. Deze zijn ingevuld met inheemse planten zoals zeealsem, zeeschorrengras, de grote ratelaar, hoogstam fruitbomen en nog veel meer. De Hortus Zelandiae is dankzij haar authentieke natuur en de rijke cultuurhistorie uniek en onweerstaanbaar.

DUURZAAMHEID

Museum Terra Maris met de Hortus Zelandiae ligt in natura 2000 gebied. Duurzaamheid en verbeteren van de biodiversiteit staat bovenaan. Bij materiaalkeuze, werkwijze en beheer van de tuin. Met een maaibeleid tegen stikstof en voor verschraling en behoud van rozetten, nesten en insecten. Ons elektrisch gereedschap en trekker werken op stroom uit eigen zonnepanelen. Materialen worden hergebruikt, van takkenrillen tot bijenhôtels. De vijvers hebben plasdraspompen op zonne-energie en onze waterspeeltuin is circulair. Natuurlijk gebruiken we geen gif of kunstmest. In de tuin staat een bijenstal, hier traint onze huisimker andere imkers en leert bezoekers meer over bijen. De wilde bijen genieten van de insecten- en vlindertuin vol inheemse planten en vinden bij de insectenmuur volop plekjes om te nestelen.

De akkertuin levert een mooie oogst op waar ook onze bezoekers van mee kunnen profiteren, door het gebruik in ons museumcafé of door de groente mee te naar huis te nemen.

SOCIALE COMPONENT

Museum Terra Maris met de Hortus Zelandiae ligt midden in de manteling en aan meerdere fiets- en wandelroutes. Veel bezoekers komen regelmatig langs om even uit te rusten en te genieten van de tuin. Behalve tuinmedewerkers ontfermen vrijwilligers uit de nabije omgeving zich over een 'eigen' deel van de tuin. De tuin blijkt een heel goede plek en opstap voor mensen die vanwege een burn-out moeten re-integreren of voor asielzoekers die willen integreren. Ook is het een gewilde stageplek voor veel verschillende opleidingen. Deze mix van achtergronden en afwisselende werkzaamheden zorgen voor gevarieerd werk. Het tuinteam heeft tussen-de-bedrijven altijd tijd voor vragen van bezoekers of om hen iets bijzonders te wijzen.

Veel activiteiten die Terra Maris organiseert gebeuren in de tuin: van schilderworkshop tot slechtziendenrondleiding, van beweegbomenpad tot (w)onderwaterwereld en middeleeuws festijn. Dankzij de strandrolstoel is zelfs de verste uithoek van de tuin bereikbaar voor mensen die minder mobiel zijn.

WAT ZOU JIJ DOEN MET HET PRIJZENGELD VAN €10.000?

Graag willen wij een stevige verbinding maken tussen de plek, de tuin en zijn rijke geschiedenis. Een link leggen van verleden, naar heden, naar de toekomst van het landgoed. We nemen de bezoeker mee terug in de tijd, naar de middeleeuwen. We laten zien en ervaren hoe er toen werd geleefd en hoe de mens omging met de natuur en wat we hiervan kunnen leren. De duurzame middeleeuwen als voorbeeld en inspiratie, gebaseerd op de rijke geschiedenis van deze prachtige plek.

Dit gaan we doen door voort te borduren op de bestaande reconstructie van de vliedberg met mottekasteel. We willen hier de beleving en de informatievoorzieningen verdiepen. Zodat de bezoekers door de tijd kunnen reizen en leren van de middeleeuwen en ervaren wat het is als je de vliedberg op moet vanwege het stijgende water.

Deze beleving en ervaring moet toegankelijk zijn voor álle bezoekers, niet alleen groepen met een gids of een geboekte school activiteit. Dit kan met degelijke weerbestendige informatievoorzieningen, middeleeuwse attributen en interactieve spellen en hands-on activiteiten. Misschien zelfs met een VR bril zodat bezoekers het landgoed en zijn menselijke en dierlijke bewoners door de tijd zien veranderen.